

Εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους, οἱ συνοδεύοντές με Θεσσαλοὶ θὰ μοι ὠνόμαζον Πεβραϊδίαν, τὴν ἣν διαβαίνομεν χώραν, καὶ ὄρμζοντος τὴν λύραν πρὸς τὴν φωνήν των, ἤθελον ψάλλει τὴν νίκην τοῦ Ἀπόλλωνος κατὰ τοῦ Πύθωνος (2) τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν δάφνην, ἣτις ἐστεράνωσε τὸν θεόν, οὐτινος δὲν ἤθελε νὰ γείνη σύζυγος (3) τὴν Δάφνην, ἥτις διακοσμεῖ εἰσέτι τὰς ὄχθας τοῦ Πηγεῖου, ἐφ' ὧν ἐπιθομαῖ ὁ δοιοπόρος νὰ ψάλλῃ τὰ ἐρωτικὰ ἄσματα τοῦ Ὀβιδίου, καὶ νὰ ἐνθυμηταί τὰς μυθολογικὰς ἀναμνήσεις, αἵτινες ὑψωσαν τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς αἰωνίου κυριότητος τῆς δόξης καὶ τῆς ποιήσεως.

Ἐως μιλίου ἐκ τῆς ἀτραποῦ τῆς καλυπτομένης ἀπὸ φηγούς, ἐν οἷς ὁ Πηγεῖος κρύπτει τὰς πηγὰς του, διαβαίνει τις τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, ὅπως βραδίῃ ἐπὶ τῶν βάσεων τοῦ Προσηλίου Ζυγοῦ, ὅστις αὐξάνει τὴν βροχὴν του μετὰ τὸν φόρον πολλῶν πηγῶν. Κατὰ τινὰ ὡς ἐγγίστα ἐκτίμησιν ἢ ἀπόστιασις ἢ μεταξὺ τῶν δύο κορυφῶν τῶν ὑπερκλιμένων τῆς Πολιτιᾶς ὑπολογίζονται εἰς δύο λεύγας καὶ τέταρτον Β. Α. Ν. Δ. Αἱ κορυφαὶ αὗται, αἱ ὑψοῦμεναι ὑπεράνω τῆς συνήθους θέσεως νεφῶν, εἶναι τοιοῦτοτρόπως διακεκομμένα ἀπὸ χάσματα, ὥστε καὶ οἱ ποιμένες προσέρχονται μετὰ μεγίστης προφυλάξεως. Ἄλλου τινος παρατήρησις μοι ἔδωκεν ἔκτασιν ὀκτώ μιλίων μεταξὺ τοῦ ἐξέχοντος μέρος τοῦ Ζυγοῦ καὶ τοῦ Κοπανεζίου πρὸς τὰ Ν. Δ. Αἱ ἀποστάσεις αὗται, τὰς ὁποίας ὑπολογίζω, ἀρῶ τὰς ἐτύγκρινα μετὰ τὰς μαρτυρίας τῶν πεζοφόρων, ἥσαν ἐκεῖναι εἰς τὰς ἡραγκάσθην νὰ ἀρκεσθῶ ὥστε νὰ ἐπικοδομήσω εἰς αὐτὰς τὰς τοπογραφικὰς ἐργασίας μου· ὅσον δὲ ἐλλείπεις καὶ ἂν ἦιαι δὲν θέλουσιν ὁμῶς φανῆ ὅλως ἀχρηστοὶ εἰς τοὺς γεωγράφους, μέχρις οὗ γίνωσιν ἄλλαι ἀκριβέστεραι.

Πιρξेत्रάπην τῆς συνήθους ὁδοῦ τῶν περιηγητῶν ὅπως διαγνώσω ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλητέραν ἔκτασιν συνήτησαδὲ τοὺς ὁδηγούς μου εἰς τὸ χάρι τοῦ Μαλακάστη, ὅπερ ἀπέχῃ ἕως τετάρτου λεύγης ἐκ τῆς πόλεως Μετσοδίου. Τὸ ξηνοδοχεῖον τοῦτο πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Πηγεῖου κείμενον, εἶναι περικυκλωμένον ἀπὸ πομπῶδη σκηνῆν ἄριστα καλυπτομένην ἀπὸ δάστη ἄτινα περικλείουσιν ἡμίσειαν λεύγαν πρὸς Β. τοῦ Μαλακάστη, κωμοπόλιν 500 οἰκιῶν. Ὁ φιλόπονος αὐτὸς λαὸς τῶν Βλάχων ἐργάζεται τὴν αὐτὴν βιομηχανίαν τῆν ὁποίαν καὶ αἱ ἀποικίαι τῶν Καλαριτῶν, τοῦ Καλικίου, καὶ τῶν Ἀσπροταμητῶν, μετὰ τοὺς ὁποίους συμφωνεῖ εἰς τὴν ἰδέαν οὐ ἢ καταγωγῆ των εἶναι Ἰταλική.

Ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸ χάρι τοῦ Μαλακάστη, διέρχεται τις τὸν Πηγεῖον διὰ γεφύρας λιθίνης, ἐκτισμένης ἐπὶ τῆς συμβολῆς αὐτοῦ μετὰ τινος ποταμοῦ ἐρ-

(2) Delius . . . nuper vietâ serpente superbus.

(3) Primus amor Phoeli Daphne Peneia Conjux quoniam mea non potes esse, Arbor eris certe, dixit, mea, semper habebunt Te coma, te citharae, te nostrae, pharetrae. Ibid.

χομένον ἀπὸ τοῦ Προσηλίου Ζυγοῦ. Ἐκολούθη μετὰ ταῦτα ἕως λεύγης, τὴν ἀριστερὰν ὄχθη ποταμοῦ σκιαζομένην ἀπὸ πλατάνους, καὶ ἔσασμεν εἰς τὸ χάρι τοῦ Μοκόστη κειμένου ἐστὶν καὶ ἡμίσειας μιλίου ἐπὶ χωρίου κατοικημένου Βλάχων καὶ ἐν μίλιον πρὸς Ν. Α. ἐφθάσαμεν εἰς μίγαν ποταμὸν τοῦ Προσηλίου Ζυγοῦ.

Μὲ ἰδεῖξα, τὰ χωρία Γλιζάνι καὶ Γοδοβίτση μεναι εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Γοδοβάσδα, ποταμοῦ περικυκλωμένου ἀπὸ δάση ἐκτεταμένα, καὶ ἐπὶ τῆς περὶ εἰς τὸν Πηγεῖον διακοπτόμενον ἐν τῷ ἀπὸ ἀπέριου θορυβώδεις καταρράχτας. Βλάχοι μὲν κατακαλύπτουσι τὰ μέρη ταῦτα τὰ ποταμῶν τροφῆν εἰς πολυάριθμα ποίμνια, καὶ ἄτινα οἱ καλλιεργοὺν σπείροντες βρίζαν, ἥς ἢ συγκομίζονται εἰς τὰς ἀνάγκας των. Κατὰ τὸν αὐτὸν εἰς τὰ καταφύγια ταῦτα νήθουν εἰς τὴν ἀτραποῦ οἰστυπῶδη ἔριτα καὶ τὰς τρίχας τῶν αἰγῶν, ἀπὸ χρωσιμύοντα πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐδυοματικῶν χρωστικῶν, ὧν ἡ ἀπλότης ἐστὶν ἐπίσημη τῆς ἡμετέρας χρήσεως ὀθωνῶν ξινῶν ἐργαστασίω.

Ἐνῶ παρεπορεύεμα τὸν Πηγεῖον ἐπαρτήθη τὴν κοίτην του τὰ ἔρηματα τὰ ὀρυκτολογικὰ καὶ τις δὲ νὰ ἰδῇ εἰς τοὺς χεῖμαρδους τοὺς ἀρδύοντες περὶ χώρα τοῦ ὄρους, καὶ οἷτινες ἀρχονται ἀπὸ τῶν ὄρων, τεμάχια συνήτων, πορφυρίτων, ὀρίτων, πτολίθων, πρωτογενῆ στρώματα χρυσιτίδος, καὶ ὀσπιν διαφόρου χροιάς. Ἐθεώρουσιν διὰ τῶν ἀνω τῶν φανῶν τῶν δασῶν τὰς χιόνιας τοῦ Κοπανεζίου, τὰ καταπληκτικὰ ἀνωματὰ τοῦ Κιανεζίου βρόττα, καὶ μετὰ μιᾶς λεύγης καὶ ἡμίσειας διεπεράσαμεν πολλοὺς βραχίονας τοῦ ποταμοῦ τὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτήν, εὐρέθημεν εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ τοῦ Κλινόβου, ὅστις νομίζω εἶναι ὁ Ἀναῦρος, ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν Πηγεῖον. Τὴν γῆν ὑδάτα του ἄτινα οἱ ἄνεμοι δὲν ταράττουν λαμβάνουσιν τὰς πηγὰς των ἐξ λεύγας πρὸς τὴν εἰς τὰ ὄρη τῶν Βλάχων ἄνωθεν τοῦ Βενιτίου τῆς κωμοπόλεως Κλινόβης. Εἰς τὰς κοιλάδας ἀπὸ τῶν ὄρων εὐρίσκονται ἐρείπια, τὰ ὅποια νομίζω εἶναι ὁ περιβόλος τοῦ Παλαιράτου καὶ δύο γῆν ὑπεράνω, ἀκρόπολις τις ἐπὶ κυκλωπέων βάσεων αὐτῆ ἰσως εἶναι ἢ τῆς Ἐρετρίδας. Εἶναι δυνατὸν ἀναζητήσουσιν εἰς τὴν κλεισώρειαν αὐτήν, ἥτις εἶναι ἢ συγκοινωνοῦσα ὁδὸς τὴν Ἡπειρον μετὰ τὴν Θεσσαλίαν. Τὰς ὠρισμένας θέσεις τῶν πόλεων τούτων, αἰνῶντων δὲ ἐνδείξεων μοι εἶναι γνωσταί· ἀλλ' αἱ ἐκείναι καὶ τὸ ἀσήμενον ὅπερ ἐπαρουσίαζον, δεικνύουσι τῆς ἐπιχειρήσεως μιᾶς τοιαύτης κατοικημένης. Τὰ ὄρη ἄτινα ὑψούντο πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἐπαρουσίαζον τομὰς σχεδὸν καθέτους, κεκαλυμμέναι πρὸ μεγαλοπρεπῆ καὶ πυκνὰ δάση.

Αἱ ὄχθαι τοῦ Πηγεῖου σχηματίζουσι βάλτους τῶν ὁποίων οἱ παροχθίται καλλιεργοὺν ὄρουσαν τινὰς ἀγροὺς ἀραβόσιτον. Ἐπὲρ τὰ τεναγῆ καὶ κοιλάς εὐρύνεται, καὶ ἐκεῖθεν εἰσέρχεται τις ἄσπασαν τὴν Θεσσαλίαν. Ἐν τούτοις μεγάλα τῆριξ ὑπερπηδῶσι τὴν σειρὰν τῶν ὀρέων μέγιστον